

3.5. การจัดการขยะมีพิษ (Toxic waste handled)

Please select a condition, which reflects the current condition of your university waste treatment. The treatment includes whether toxic waste is dealt with separately. For example by classifying and handling it over to third party or certified handling companies. Please select one of the following options:

หลักฐาน - ภาพถ่ายกิจกรรม พร้อมอธิบายรายละเอียด กิจกรรม ของแต่ละวิทยาเขต เช่น ขั้นตอนการจัดการขยะพิษโดยการจำแนกประเภทและให้บริษัทจัดการที่ได้รับการรับรอง

ผู้รับผิดชอบข้อมูล กองยานพาหนะฯ (ข้อมูลวิทยาเขตบางเขน โดยรวมข้อมูล ของหน่วยงานคณะ/สถาบัน/สำนัก ด้วย

- สถานพยาบาล มก.
- คณะสิ่งแวดล้อม
- โรงพยาบาลสัตว์ฯ (คณะสัตวแพทย์)
- สำนักงานวิทยาเขตทุกวิทยาเขต
- คณะวิทยาศาสตร์
- คณะวิศวกรรมศาสตร์

ในช่วงของการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา Covid-19 ทางงานยานพาหนะและภูมิทัศน์ ได้จัดหาถังขยะ เพื่อไว้สำหรับทิ้งหน้ากากอนามัยตามจุดสถานที่ต่าง ๆ และแจกให้แก่หน่วยงาน จำนวน 60 ถัง และจัดเก็บทุกเช้าวันศุกร์ และนำไปส่งต่อให้คณะสัตวแพทยศาสตร์ กำแพงแสน เพื่อนำไปทำลายต่อไป

สถานีวิจัยประมง กำแพงแสน แยกขยะมีพิษ (เช่น ถ่านไฟฉาย) ออกจากขยะปกติก่อนที่จะนำไปทิ้งโดยบริษัทที่ได้รับการรับรอง

การจำแนกขยะพิษ

- กลุ่มที่ 1 ขยะอันตรายที่เป็นของแข็ง จำนวน 63,773.08 กก./ปี
- กลุ่มที่ 2 ขยะอันตรายที่เป็นของเหลว จำนวน 43,994.41 ลิตร/ปี
- กลุ่มที่ 3 ขยะอันตรายที่มีสารกัมมันตภาพรังสีและเชื้อก่อโรคจำนวน 66,213.90 กก./ปี
- กลุ่มที่ 4 ขยะอันตรายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถระบุได้ จำนวน 20.6 ลิตร/ปี

ประเภทของขยะเป็น 2 ประเภท คือ

1. ประเภททั่วไป ได้แก่ หลอดไฟ แบตเตอรี่ อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์
2. ประเภทขยะอันตราย (ของเหลวในห้อง Lap) แบ่งเป็นของแข็ง จำพวกแก้ว หลอดทดลอง ขวดใส่สารเคมี ของเหลว จำพวก สารเคมี กรดที่ใช้ในการทดลอง

คณะสัตวแพทยศาสตร์ วิทยาเขต

การเก็บขยะติดเชื้อ

เนื่องจากขยะติดเชื้อ เป็นขยะที่ต้องแยกเฉพาะไม่สามารถทิ้งแบบขยะทั่วไป จึงมีการติดต่อบริษัทเอกชนมารับไปกำจัดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง น้ำหนัก ประมาณ 150-200 กิโลกรัม ต่อสัปดาห์ ซึ่งเก็บรวบรวมมาจากห้องปฏิบัติการของงานชันสูตรโรคสัตว์ กำแพงแสน และโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน

ขั้นตอนการเก็บขยะติดเชื้อ

1. เก็บรวบรวมขยะติดเชื้อเป็นประจำทุกวันจากห้องปฏิบัติการ กรณีขยะที่มีความเสี่ยงหรืออันตราย ก่อนที่จะทำการฆ่าเชื้อด้วยเครื่องอบเพื่อฆ่าเชื้อ (Autoclave) และใส่ในถุงพลาสติกสีแดง
2. ขยะติดเชื้อประเภทวัสดุมีคม จะแยกใส่ภาชนะต่างหาก เช่น ขวด โหล หรือ แกลลอน

3. ชั่งน้ำหนักขยะ และลงบันทึกน้ำหนัก
4. เคลื่อนย้ายขยะไปยังจุดรวมทิ้งขยะติดเชื้อที่จัดไว้โดยเฉพาะ ณ โรงพยาบาลสัตว์ มก.กำแพงแสน
5. ขยะประเภทหน้ากากอนามัยที่ใช้แล้วจะใช้ถังขยะแยกทิ้งโดยเฉพาะ ใส่ถุงพลาสติกสีแดง รวบรวมทุกป้ายวันศุกร์ของสัปดาห์ จากนั้นจะทำการเผาโดยเตาเผา ณ อาคารชั้นสูตรโรคส์ตว์ กำแพงแสน

ขยะติดเชื้อ

ขยะติดเชื้อ ของหน่วยงานเป็นขยะจากกระบวนการให้การรักษาพยาบาล การตรวจวินิจฉัย การเรียนการสอน การศึกษาวิจัย ได้แก่ เลือด ขยะที่ปนเปื้อนเลือด สารคัดหลั่ง เช่น ถุงมือ หลอดทดลองหรือภาชนะเลี้ยงเชื้อ อาหารเลี้ยงเชื้อ แผ่นสไลด์ แผ่นกระจกปิดสไลด์ หลอดแก้ว เข็มเจาะเลือด ใบมีด กระจกชำระ ผ้าก๊อต สำลี เป็นต้น

จุดรวมขยะติดเชื้อ บริเวณด้านหลังอาคารโรงพยาบาลสัตว์ มก.กำแพงแสน

การรวบรวมขยะจากห้องปฏิบัติการ

1. ตัวอย่างขยะติดเชื้อจากห้องปฏิบัติการ

ภาพที่ 1 งานเพาะเชื้อที่ใช้แล้ว

ภาพที่ 2 มีด เข็ม วัสดุมีคมรวมใส่แกลลอน

2. การการอบฆ่าเชื้อ (Autoclave)

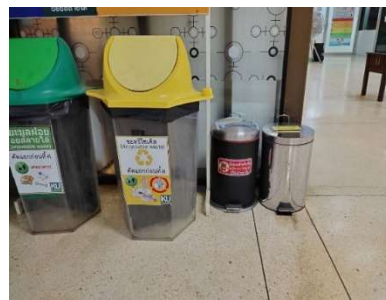
3. ชั่งและจดบันทึกน้ำหนักขยะ จากนั้นรวบรวมไปยังจุดรวมขยะ

ในส่วนของหอพัก LQ ในการจัดการขยะติดเชื้อ จะเป็นในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล กำแพงแสน ร่วมกับสาธารณสุขอำเภอ เป็นผู้เข้ามาดำเนินการ

ภาพถังขยะสำหรับใส่หน้ากากอนามัยที่ใช้แล้วตามจุดวางถังขยะภายในอาคาร

ห้องเผาซากติดเชื้อ

ขยะประเภทหน้ากากอนามัยที่ใช้แล้วถูกรวบรวมและนำมาเผา

การเก็บขยะอันตราย

ในปัจจุบัน คณะสัตวแพทยศาสตร์ กำแพงแสน ได้ประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงแสน ในการรวบรวมขยะอันตรายเพื่อนำส่งไปรวบรวมที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม โดยทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ จะเป็นผู้ติดต่อบริษัทเอกชนมารับไปกำจัด จากการดำเนินงานที่ผ่านมาได้ทำการจัดส่งขยะปีละ 1 ครั้ง คือช่วงระหว่างเดือน สิงหาคม – เดือน กันยายน ของปี และในปีนี้ได้จัดส่งขยะอันตรายเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2564 ซึ่งขยะส่วนใหญ่เป็นประเภทหลอดไฟฟ้า

การคัดแยกขยะ

เนื่องจากขยะประเภทนี้มีปริมาณน้อย ขยะอันตรายที่คัดแยกอยู่ในปัจจุบันจะเป็นขยะประเภท หลอดไฟ กระป๋องสีสเปรย์ ถ่านรีโมท ถ่านนาฬิกา แบตเตอรี่โทรศัพท์ ขวดน้ำยาฆ่าแมลง คณะได้จัดวางถังขยะประเภทขยะอันตรายไว้ประจำแต่ละอาคาร อาคารละ 1 ใบ และในวันศุกร์สุดท้ายของเดือนจะให้แม่บ้านนำขยะอันตรายที่อยู่แต่ละอาคารไปเก็บรวบรวมไว้ที่จุดทิ้งขยะอันตราย บริเวณ อาคารหน่วยซ่อมบำรุง

จุดรวมทิ้งขยะอันตราย

จุดวางถังขยะภายในอาคาร

อาคารพรีคติก

อาคารโรงพยาบาลสัตว์ มก.กำแพงแสน

อาคารชั้นสูตรโรคสัตว์ กำแพงแสน

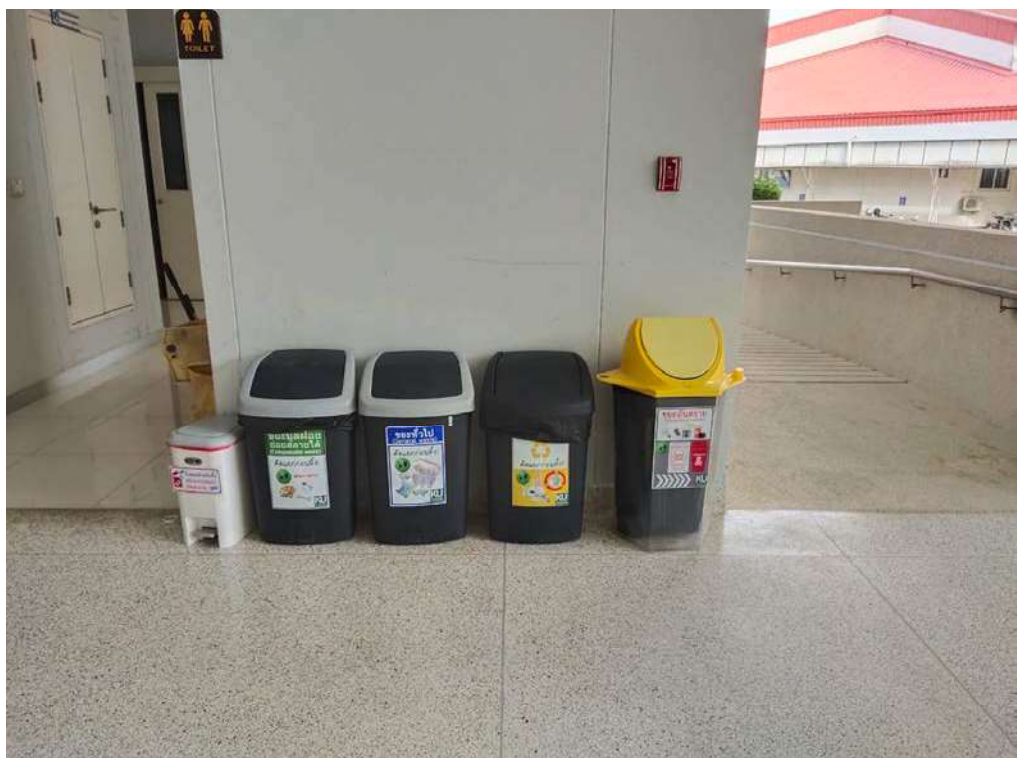
อาคารเรียนและปฏิบัติการ

อาคารเรียนและปฏิบัติการคลินิกศึกษาทางสัตวแพทย์ โซน A

โซน B

วันที่ 13 สิงหาคม 2564 นำส่งขยะไปรวบรวมที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม
ถ.ยิงเป้าใต้ ต.สนามจันทร์ อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม นำโดยองค์การบริหารส่วนตำบล
กำแพงแสน

การกำจัดขยะสารพิษ

คณะสัตวแพทยศาสตร์ กำแพงแสน มีหน่วยงานที่มีขยะประเภทสารพิษ ซึ่ง ได้แก่ งาน
ชั้นสูตรโรคสัตว์ กำแพงแสน โดยระบบการจัดการเกี่ยวกับขยะสารพิษของ งานชั้นสูตรโรคสัตว์
กำแพงแสน ได้ประสานงานกับศูนย์เทคโนโลยีชีวภาพการเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กำแพงแสน ซึ่งทางศูนย์ฯ จะทำการสำรวจปริมาณขยะสารพิษจากหน่วยงาน ต่าง ๆ ภายใน
มหาวิทยาลัย และแยกเป็นกลุ่มประเภท ตามลักษณะของสารเคมี ซึ่งงานชั้นสูตรโรคสัตว์ฯ จะทำ
การคัดแยก รวบรวม และจัดส่งข้อมูลให้ศูนย์เทคโนโลยีชีวภาพฯ โดยทางศูนย์ฯ จะได้ติดต่อ
ประสานงานกับบริษัทเอกชนมารับไปกำจัดในคราวเดียว และหน่วยงานชั้นสูตรโรคสัตว์ฯ เป็น
ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในส่วนของหน่วยงาน

จากการดำเนินการที่ผ่านมาในเรื่องของการส่งกำจัดจะทำแบบปีเว้นปี และปีล่าสุดคือ
ปี 2563 ได้มีการรวบรวมส่งขยะทั้งหมดน้ำหนักรวม 868.00 กิโลกรัม ในส่วนของปี 2564 นี้มี
การรวบรวมขยะไว้ ซึ่งต้องรอในปี 2565 ที่จะส่งขยะสารพิษเพื่อกำจัดต่อไป

วิธีการเก็บ

วัตถุหรือสารเคมีที่มีพิษบางชนิดเก็บใส่กล่องโฟม ขวดแก้ว ขวดสีชา แกลลอน ปับหรือภาชนะอื่น (ขึ้นอยู่กับชนิดและลักษณะของขยะสารพิษ) ได้มีการรวบรวม และจัดเก็บไว้ที่ห้องเก็บสารเคมี

สถานที่เก็บ

ณ อาคารชั้นสูตรโรคสัตว์ กำแพงแสน (อาคารผ่าซาก) ภายในห้องมีการติดตั้งระบบดับเพลิง เพื่อป้องกันกรณีสารเคมีทำปฏิกิริยาทางเคมี หรือระเบิด

ห้องเก็บสารเคมีรอกำจัด ณ อาคารชั้นสูตรโรคสัตว์ กำแพงแสน (อาคารผ่าซาก)

แบบฟอร์มสรุปขยะสารเคมีจากห้องปฏิบัติการ

แบบฟอร์มสรุปขยะสารเคมีจากห้องปฏิบัติการ																	
หน่วยงานห้องปฏิบัติการ หน่วยงานบริหารระดับจังหวัด กยศ. คณะสัตวแพทยศาสตร์ กำแพงแสน																	
ตารางสรุปขยะสารเคมี																	
ประเภทสารเคมี	กลุ่มขยะ															ปริมาณ	
	ของ 1	ของ 2	ของ 3	ของ 4	ของ 5	ของ 6	ของ 7	ของ 8	ของ 9	ของ 10	ของ 11	ของ 12	ของ 13	ของ 14	ของ 15		
โซลูชัน 3.8 ล.	4	73														6	12
โซลูชัน 20 ล.	4	66					2	36									
เมทอลอน 4 ล.	3	12												1	4		
เมทอลอน 5 ล.	-	-	1	5	1	5.1		4	20.2					2	11		
เมทอลอน 2.5 ล.						4	8										
เมทอลอน 3.8 ล.						1	3.8										
ขวดพลาสติก 4 ล.	6	23															
ขวดพลาสติก 5 ล.	2	10				1	5.4									1	1
ขวดแก้ว 4 ล.	15	73												1	4	15	26.3
ขวดแก้ว 2.5 ล.	9	27				1	2	1	6	24						19	42
ขวดแก้ว 400 มล.								3									
ขวดแก้ว 1 ล.								2						2			
ขวดแก้ว 2 ล.								2						2	4		
ขวดแก้ว 4 ล.	1	2.8												1			
ขวดแก้ว 500มล.					1	0.6		2	7.2								
ขวดแก้ว 500มล.														2	6.8		
ขวดพลาสติก 1 ล.								1						1			
ขวดพลาสติก 2.5 ล.														1		25	25
ขวดพลาสติก 500 มล.														1			
ขวดพลาสติก 100 มล.														1			
ขวดพลาสติก 150 มล.														3	1.8		
ขวดพลาสติก 250 มล.														1			
ขวดพลาสติก 55 มล.														4	0.4		
ขวดพลาสติก 25 มล.														1	1		

ขั้นตอนการจัดการขยะมีพิษ

1. การแบ่งประเภทกลุ่มสารเคมี

กลุ่ม	รายละเอียด		ตัวอย่าง
1	Hydrocarbon	ของเสียที่มี Hydrogen (H) และ Carbon (C) เป็นองค์ประกอบหลักในโมเลกุล	เช่น Hexane, Methanol, Acetone, MEK, IPA, THF, Ethyl acetate, Acetaldehyde เป็นต้น
2	Halogen	ของเสียที่มีธาตุ Halogen ได้แก่ Chlorine (Cl), Bromine (Br), Iodine (I), Fluorine (F) เป็นองค์ประกอบในโมเลกุล	เช่น NaCl, KBr, CH ₂ Cl ₂ , TCE, PCE เป็นต้น
3	Inorganic	ของเสียที่เป็นสารอนินทรีย์ในกลุ่ม Carbonate, Sulphate, phosphate	เช่น K ₂ CO ₃ , Na ₂ SO ₄ เป็นต้น
4	Heavy Metal	ของเสียที่มีไอออนของโลหะหนักเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ โครเมียม โปรท แคดเมียม ตะกั่ว ทองแดง เหล็ก แมงกานีส สังกะสี โคบอลต์ นิกเกิล เงิน ดีบุก พลวง ทังสแตน และ วานาเดียม	เช่น COD Waste, Hg ₂ Cl ₂ , FeSO ₄ , PbCl ₂ , K ₂ Cr ₂ O ₇ เป็นต้น
5	High Toxic	ของเสียที่มีความเป็นพิษต่อสุขภาพสูง เป็นสาร	เช่น Cyanide Waste,

กลุ่ม	รายละเอียด		ตัวอย่าง
		ก่อมะเร็งหรือมีผลกระทบต่อระบบพันธุกรรม	Chloroform, CCl ₄ , EtBr, Formaldehyde, Phenol, Acrylate, Pyridine เป็นต้น
6	Acid	ของเสียที่มีค่า ph ต่ำกว่า 7	เช่น กรดอินทรีย์ กรดไนตริก กรดซัลฟิวริก กรดไฮโดรคลอริก กรดฟอสฟอริก เป็นต้น
7	Base	ของเสียที่มีค่า ph สูงกว่า 7	ได้แก่ แอมโมเนีย สารประกอบไฮดรอกไซด์ เช่น NaOH, KOH, NH ₄ OH เป็นต้น
8	Oxidizing	สารที่ทำหน้าที่รีดิวซ์จากสารอื่น	เช่น KMnO ₄ , H ₂ O ₂ , KClO ₄ , NaOCl เป็นต้น
9	Reducing	สารที่ทำหน้าที่ให้อิเล็กตรอนแก่สารอื่น ได้แก่ สารในกลุ่ม Hydride	เช่น LiAlH ₄ , NaBH ₄ เป็นต้น
10	Unknow	ของเสียที่ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นสารเคมีอะไรมาจากไหน	-
11	Solid Chemical	ของเสียที่มีสถานะเป็นของแข็งทั้งหมด	เจลปนเปื้อน EtBr, Acrylamide gel
12	ภาชนะปนเปื้อน	เศษแก้ว พลาสติก กระจก ถุงมือยาง อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองที่ปนเปื้อนสารเคมี	Tip, tube ปนเปื้อนสารเคมี กระจกที่ขูดขีด ถุงมือยางปนเปื้อนสารเคมี เป็นต้น

หมายเหตุ ราคาการจัดยังไม่รวม ภาษีมูลค่าเพิ่ม ค่าบรรจุ และค่าขนส่ง

2. การจัดกลุ่มสารเคมี

- 2.1 ในกรณีที่เป็นสารผสมให้จัดกลุ่ม ตามชนิดของสารที่มีสัดส่วนมากที่สุด เป็นเกณฑ์
- 2.2 สารที่มีส่วนผสมของโลหะหนัก ให้จัดเป็นกลุ่มที่ 4 โดยไม่คำนึงถึงสัดส่วนของสารที่มี
- 2.3 สารที่มีส่วนผสมของสารในกลุ่มที่ 5 (High toxic) ให้จัดเป็นกลุ่มที่ 5 โดยไม่คำนึงถึงสัดส่วนของสารที่มี โดยมีเกณฑ์ความเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป โดยสังเกตจากฉลากข้างขวดสารเคมี ดังนี้

ระดับความเป็นอันตรายต่อสุขภาพ					
ระดับ	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
สัญลักษณ์	กะโหลกไขว้	กะโหลกไขว้	กะโหลกไขว้	กะโหลกไขว้	ไม่มีสัญลักษณ์
ข้อความระบุ	Danger	Danger	Danger	Warning	Warning
ความเป็นพิษทางปาก	Fatal if swallowed	Fatal if swallowed	Toxic if swallowed	Harmful if swallowed	May be harmful if swallowed
ความเป็นพิษทางผิวหนัง	Fatal in contact with skin	Fatal in contact with skin	Toxic in contact with skin	Harmful in contact with skin	May be harmful in contact with skin
ความเป็นพิษทางระบบหายใจ	Fatal if inhaled	Fatal if inhaled	Toxic if inhaled	Harmful if inhaled	May be harmful if inhaled

2.4 กรณีที่ไม่สามารถจัดกลุ่มได้ ให้กรอกรายชื่อสารเคมีที่มีอยู่ในขวดนั้น ๆ และประมาณเป็นร้อยละ หรือ ml ในฉลากที่ใช้ปิดข้างขวด เพื่อให้ทางบริษัทมาจัดกลุ่มให้ภายหลัง

3. การบรรจุสารเคมีเพื่อส่งกำจัด

3.1 การบรรจุสำหรับเคมีของเสีย ห้ามบรรจุเกิน 70-80 เปอร์เซ็นต์ของภาชนะบรรจุ

3.2 ภาชนะบรรจุควรเป็นภาชนะที่ทนกรด-ด่าง และมีฝาปิดมิดชิด หากไม่มีฝาปิดมิดชิดจะไม่รับส่งกำจัด เพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติงาน

3.3 ขยะสารเคมีที่ส่งกำจัด **ทุกขวด** ต้องปิดฉลากแสดงกลุ่มและชนิดของสารเคมี

4. นำขยะสารเคมี ส่งกำจัดที่ศูนย์เทคโนโลยีชีวภาพเกษตร และกรอกรายละเอียดในแบบฟอร์ม

ตัวอย่างแบบฟอร์มฉลากสำหรับจัดเก็บหรือส่งของเสีย

ฉลากของเสียสารเคมี			
ชื่อ-สกุล.....		กลุ่มขยะที่.....ลำดับที่.....	
ห้องปฏิบัติการ.....		วันที่เริ่มจัดเก็บ.....วันสิ้นสุดการจัดเก็บ.....	
ชื่อสาร	ปริมาตร (ml)	ชื่อสาร	ปริมาตร (ml)
ข้อมูลจำเพาะ.....			
เจ้าหน้าที่ผู้รับของเสีย.....		บันทึกเพิ่มเติม.....	
วันที่รับ.....		วันที่ส่งกำจัด.....	

กระบวนการจัดเก็บและทำลายขยะมูลฝอยติดเชื้อ งานอนามัย กองบริการกลาง

การเก็บขยะมูลฝอยติดเชื้อ

การเก็บขยะมูลฝอยติดเชื้อ ต้องเก็บตรงแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยติดเชื้อ ลงในภาชนะสำหรับบรรจุขยะมูลฝอยติดเชื้อ ดังนี้

1. ขยะมูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุของมีคม ทั้งลงที่ทำจากวัสดุแข็งแรง ทนทานต่อการแทงทะลุ และการกัดกร่อนของสารเคมี และสามารถป้องกันการรั่วไหลของของเหลวภายในได้ โดยบรรจุขยะมูลฝอยติดเชื้อไม่เกิน 3 ใน 4 ส่วนของความจุภาชนะ แล้วปิดฝาให้แน่นก่อนทิ้ง
2. ขยะมูลฝอยติดเชื้ออื่น ซึ่งมีไม่ประเภทวัสดุของมีคม ต้องทิ้งลงถุงสีแดง ทึบแสง ทนทานต่อสารเคมี และการรับน้ำหนัก ไม่ฉีกขาดง่าย กันน้ำได้ไม่รั่วซึม และบรรจุขยะมูลฝอยติดเชื้อได้ไม่เกิน 2 ใน 3 ส่วนของความจุของภาชนะ แล้วมัดปากถุงให้แน่นก่อนทิ้ง

การเคลื่อนย้ายและรวบรวม

หลังจากจัดเก็บขยะมูลฝอยใส่ภาชนะรองรับแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การเคลื่อนย้ายไปพัก เก็บกักในที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อรอการขนย้ายไปกำจัดต่อไป ซึ่งต้องดำเนินการให้ถูกสุขลักษณะดังนี้

1. ผู้ปฏิบัติงาน

ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ได้แก่ ถุงมือยางหนา ผ้ากันเปื้อน ผ้าปิดปาก และรองเท้าพื้นบางหุ้มแข็ง ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน

2. วิธีการเคลื่อนย้าย

- 1) จัดเก็บมูลฝอยติดเชื้อทุกวันที่เปิดให้บริการ โดยรวบรวมในเวลา 16.00 น.
- 2) ระหว่างการเคลื่อนย้ายไปที่พักภาชนะบรรจุขยะมูลฝอยติดเชื้อรวมมูลฝอยติดเชื้อ ห้ามแฉะหรือหยุดพัก ณ ที่ใด ต้องกระทำโดยระมัดระวัง ห้ามโยน หรือลากภาชนะ สำหรับบรรจุขยะมูลฝอยติดเชื้อ
- 3) กรณีที่มีขยะมูลฝอยติดเชื้อตกหล่นระหว่างทาง ห้ามหยิบด้วยมือเปล่า ต้องใช้คีม หรือหยิบด้วยถุงมือยางหนา หากเป็นของเหลว ใช้ซับด้วยกระดาษแล้ว หรือกระดาษนั้นในภาชนะบรรจุขยะมูลฝอยติดเชื้อใบใหม่ และทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ ที่บริเวณพื้นนั้นก่อนเช็ดถูตามปกติ

3. ลักษณะของอุปกรณ์ที่พิกสำหรับเก็บขยะมูลฝอยติดเชื้อ

- 1) ทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดได้ง่าย ไม่มีแง่มุมอันจะเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค และสามารถทำความสะอาดด้วยน้ำได้
- 2) มีพื้นและผนังทึบ เมื่อจัดวางภาชนะบรรจุขยะมูลฝอยติดเชื้อแล้ว ต้องปิดฝาให้แน่น เพื่อป้องกันสัตว์และแมลงเข้าไป

ลักษณะของที่พักรวมขยะมูลฝอยติดเชื้อ

1. ต้องมีที่พักรวมภาชนะบรรจุขยะมูลฝอยติดเชื้อไว้เป็นการเฉพาะ มีลักษณะไม่แพร่เชื้อ และอยู่ในที่ที่สะดวกต่อการขนมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัด

2. มีขนาดกว้างเพียงพอที่จะวางภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อได้อย่างเป็นระเบียบ

3. พื้นและผนังต้องเรียบ ทำความสะอาดได้ง่าย ไม่อับชื้น

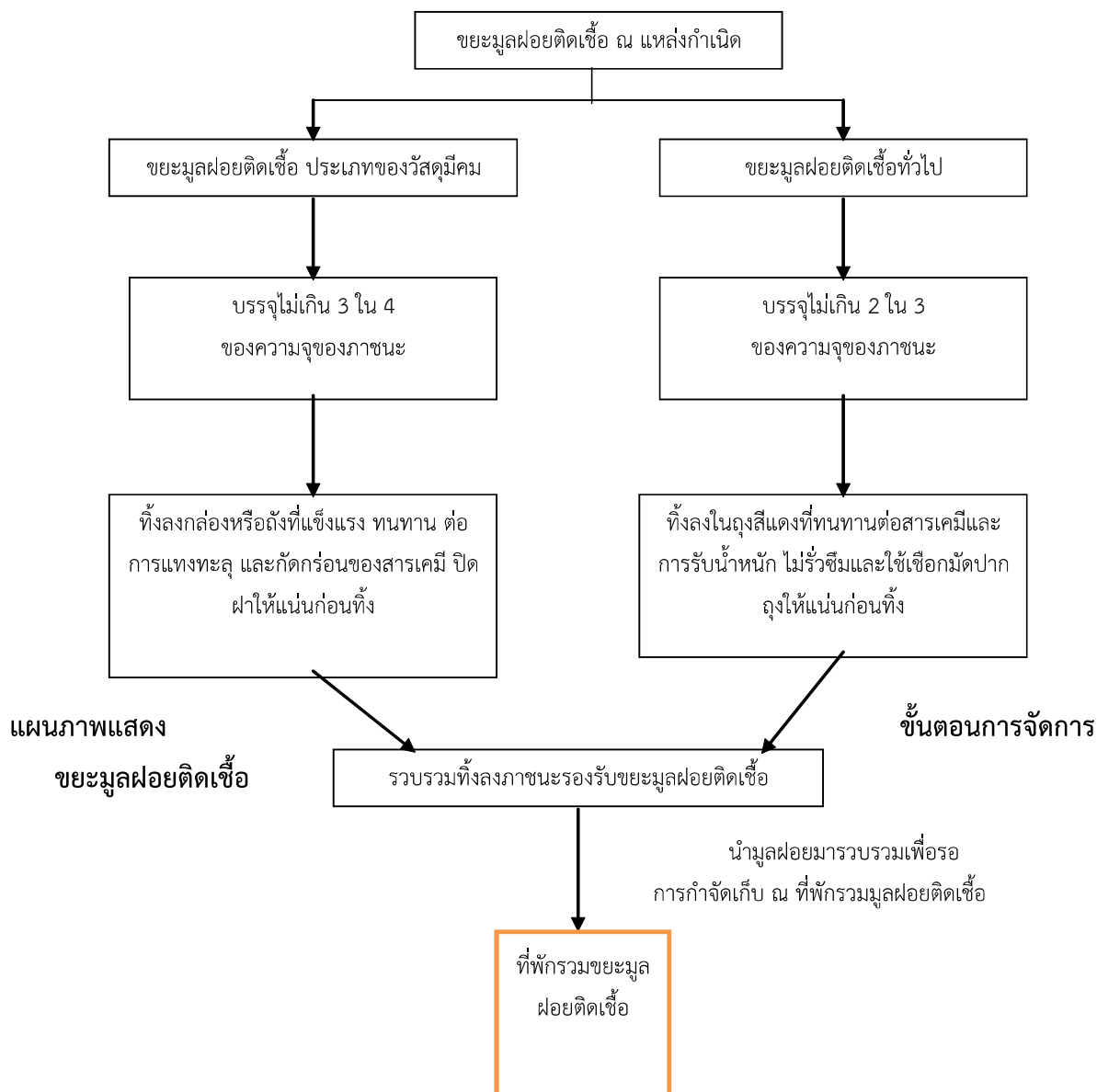
4. มีข้อความเป็นคำเตือน ที่มีขนาดสามารถเห็นได้ชัดเจนว่า **"ที่พักรวมขยะมูลฝอยติดเชื้อ"**

เนื่องจากงานอนามัย กองบริการกลาง มีอัตราการผลิตมูลฝอยติดเชื้อในปริมาณไม่มากนัก จึงไม่ต้องจัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นห้องหรืออาคารที่ชัดเจน แต่จัดให้มีบริเวณสำหรับเป็นที่พักรวมภาชนะบรรจุขยะมูลฝอยติดเชื้อไว้เป็นการเฉพาะอยู่ด้านข้างอาคาร ใกล้กับห้องอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน แยกต่างหากจากมูลฝอยประเภทอื่น และมีป้ายข้อความว่า เป็นที่พักรวมภาชนะบรรจุขยะมูลฝอยติดเชื้อที่ชัดเจน เพื่อเตือนผู้ที่ผ่านไปมา

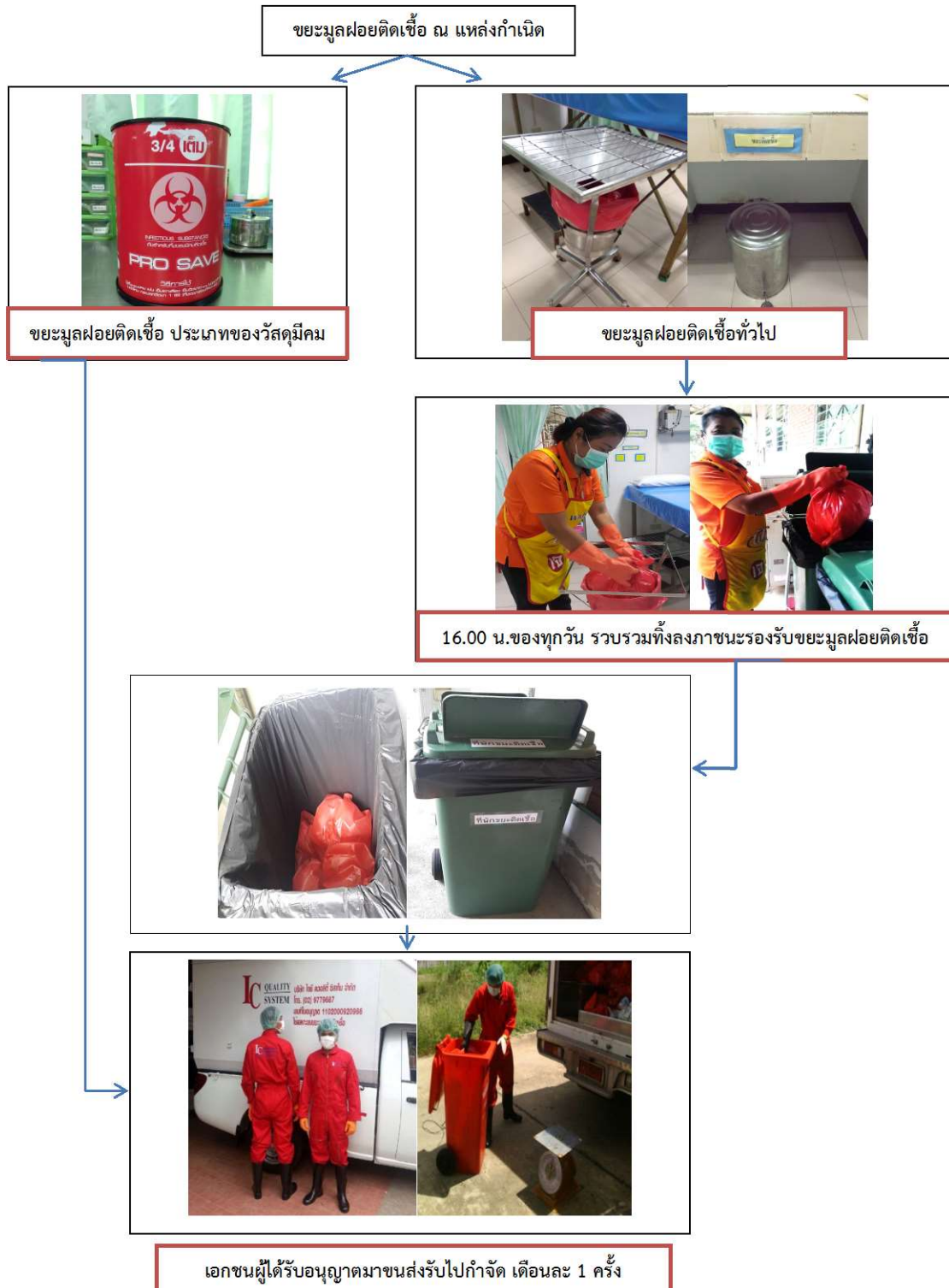
การขนมูลฝอยติดเชื้อก่อนนำไปเผาทำลาย ต้องดำเนินการให้ถูกสุขลักษณะ ดังนี้

1. ต้องขนโดยยานพาหนะขนขยะมูลฝอยติดเชื้อเท่านั้น
2. ต้องขนอย่างสม่ำเสมอ เดือนละ 1 ครั้ง
3. ผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอยติดเชื้อ
4. ต้องมีเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสม สำหรับป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดจากการตกหล่น หรือการรั่วไหลของมูลฝอยติดเชื้อ ตลอดเวลาที่ทำการขนมูลฝอยติดเชื้อ

5. ผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะขนขยะมูลฝอยติดเชื้อ ต้องระมัดระวังมิให้ขยะมูลฝอยติดเชื้อ และ
 ภาชนะสำหรับบรรจุขยะมูลฝอยติดเชื้อ ตกหล่นในระหว่างการขน

รูปภาพแสดงขั้นตอนการจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้อ

การกำจัดของเสียที่เป็นสารพิษ ภายในห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ดำเนินการดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์ระบบที่ใช้ในการแยกสารเคมีของเสีย รวมถึงการจัดทำเอกสาร/แผ่นประชาสัมพันธ์ ประจำที่ห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานขั้นตอนนี้ ทางหน่วยงานให้ความร่วมมือในการเผยแพร่ความรู้แก่นิสิตที่ใช้งาน ห้องปฏิบัติการอย่างทั่วถึง นิสิตตระหนักถึงความสำคัญและจัดการแยกของเสียตามหมวดที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

2. ดำเนินการแยกสารตามหมวดหมู่ที่ได้จัดไว้

3. ติดต่อจัดหาบริษัทกำจัดสาร พร้อมทั้งสำรวจปริมาณของเสียแต่ละชนิดในแต่ละหน่วยงาน เมื่อสิ้นสุดปี การศึกษา

4. ประสานงานบริษัทมารับสารเคมีเพื่อไปกำจัด นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการขนถ่ายสารเคมีของเสีย รวมถึงเศษแก้วแตก วัสดุ/ขยะปนเปื้อนอื่น ๆ จากห้องปฏิบัติการ

5. ประเมินผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดโครงการ

